

Poziv Zveze svobodnih sindikatov Slovenije k zvišanju vseh plač: Dvig minimalne plače mora pomeniti dvig vseh plač!

Januarski dvig minimalne plače na tisoč evrov neto je nujen ukrep za ohranjanje vsaj osnovnega življenjskega standarda najnižje plačanih delavk in delavcev v času vse višjih življenjskih stroškov. V Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS) smo mnenja, da bi minimalna plača sicer lahko bila tudi višja (upoštevajoč način izračuna minimalnih življenjskih stroškov ter dosedanje razmerje med minimalno plačo in minimalnimi življenjskimi stroški), vendar pa tudi letošnji dvig predstavlja korak v pravo smer, saj je tokrat minimalna plača prvič nad pragom revščine. V ZSSS tudi pričakujemo, da v prihodnje nihče, ki v Sloveniji opravlja delo za polni delovni čas, nikoli ne bo smel prejemati plačila pod pragom revščine.

Hkrati v ZSSS jasno opozarjamo, da dvig minimalne plače ne sme ostati edini popravek v plačnem sistemu. Če se zvišuje zgolj najnižja plača, druge pa ostajajo

nespremenjene, se porušijo plačna razmerja, brišejo razlike v zahtevnosti delovnih mest ter razvrednoti znanje, odgovornost in izkušnje številnih zaposlenih. Hkrati se zmanjšuje tudi motivacija za opravljanje dela.

Prav tako ne smemo prezreti, da naraščajoče cene življenjskih stroškov in inflacija ne vplivajo zgolj na prejemnike minimalne plače, temveč zmanjšujejo kupno moč vseh zaposlenih. Zaradi visoke rasti hrane in brezalkoholnih pijač vsi zaposleni večji delež svojega dohodka porabijo za osnovne dobrine in jim s tem ostane manj prostih sredstev za preostale izdatke. Delavci ne morejo in ne smejo preko nižje kakovosti življenja plačevati cene inflacije, druginje in gospodarskih nihanj. Produktivnost v Sloveniji raste, dobički v številnih panogah prav tako, plače pa temu pogosto ne sledijo. To ni vzdržno ne socialno in ne ekonomsko.

Zato v ZSSS poudarjamo: Ob dvigu minimalne plače je nujen tudi dvig preostalih plač. Le tako se ohrani pravičnost, motivacija zaposlenih in spoštovanje do dela. Dostojno delo mora pomeniti tudi dostojno plačilo – za vse, ne le za tiste na dnu plačne lestvice.

Hkrati pozivamo delodajalce ter njihova združenja, da se v okviru resnega in odgovornega socialnega dialoga, ki bo temeljil na spoštovanju dela in ljudi, dogovorijo za ustrezen dvig vseh plač, z namenom ohranitve ustrezne višine plač, ki zagotavlja vsaj ohranitev njihove kupne moči ter pravično ovrednotenje zahtevnosti in odgovornosti dela. Prav je, da se delodajalci zavedajo, da samo dobro in pravično plačan delavec lahko prispeva k dvigu produktivnosti ter gospodarskemu razvoju. Slabo plačan delavec pa si bo hitro poiskal zaposlitev kje drugje.

*Andrej Zorko, predsednik
Zveze svobodnih sindikatov Slovenije*

Vladi vse manj do socialnega dialoga

Tudi socialnim partnerjem je vedno bolj jasno, da je Golobovi vladi vse manj do socialnega dialoga. Ne samo, da tik pred volitvami sprejema nove in spreminja obstoječe zakone, ki so bili pred tem že usklajeni s socialnimi partnerji, temveč odsotnost njenih predstavnikov onemogoča obravnavo vsebin na ekonomsko-socialnem svetu (ESS). Tja ministrstva svoje vsebine pošiljajo zadnji hip, tudi zgolj dan pred njihovo obravnavo.

Takšen vtis je dobila sindikalna stran na zadnji, 369. seji v petek, 16. januarja, ki bi se morala pričeti ob 10. uri, vendar se je zaradi predhodnega zavlečenega posvetovanja socialnih partnerjev o višini letošnje minimalne plače pričela z dveurnim zamikom. Zato je zmanjkalo časa za obravnavo predloga zakona o izvajanju nekaterih državnih nalog na Pošti Slovenije, triindvajsetega poročila o izvajanju Evropske socialne listine in izvajanju načrta za okrevanje in odpornost ter poročila Strokovnega odbora ESS za spremembe in dopolnitev zakona o čezmejnem izvajanju storitev, ki je obravnavalo pobudo Obrtni zbornice Slovenije, ki želi spremeniti nekaj členov zakona o čezmejnem izvajanju storitev, ki delodajalcem, pri katerih je inšpektorat za delo ugotovil kršitve delovne zakonodaje, preprečuje njihovo zaposlovanje.

Sekcija za promet pri Obrtni zbornici Slovenije si namreč želi, da bi ta prepoved veljala le v primeru najhujših kršitev.

S tem se v ZSSS nikakor ne moremo strinjati, ker je sedanja ureditev boljša kot prej, saj zagotavlja spoštovanje odmorov in počitkov v tujini ter drugih določil o delovnem času. Sprememba tega dela zakona pa bi lahko sprožila sistemske premike tudi pri drugih dejavnostih, kar je po mnenju predsednika ZSSS **Andreja Zorka** nesprejemljivo.

Spreminjanju zakona je nasprotovalo ministrstvo za delo, čemur je pritrdilo tudi ministrstvo za javno upravo in predlog je bil nato umaknjen na 3. seji strokovnega odbora ESS. To odločitev je ta nato predstavil na 369. seji ESS, nato pa je zmanjkalo časa za obravnavo drugih tem.

Vlada izgublja svojo kredibilnost

Seja ESS se je zato nadaljevala v petek, 30. januarja, ob hkratni zadnji redni seji državnega zbora pred parlamentarnimi volitvami, na kateri so poslanci obravnavali popravke številnih zakonov, ki so bili pred spremembami že usklajeni s socialnimi partnerji. Kljub temu, da ima vsak delegat v ESS najmanj dva namestnika, vladni predstavniki teh niso uspeli zagotoviti in sejo so morali zaradi nesklepčnosti večkrat prekiniti. Izvršni sekretar ZSSS za sistemska vprašanja **Matija Drmota** meni, da je bil odnos vlade problematičen tudi pri obravnavi preostalih točk dnevnega reda v okviru nadaljevanja 369. seje. Pri predlogu zakona o izvajanju državnih nalog na Pošti Slovenije so manjkali predstavniki ministrstva za javno upravo in o njem so tako razpravljali zgolj predstavniki delavcev in delodajalcev.